

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Til det stillede spørgsmål vil jeg gerne bemærke, at det først er for et par år siden, de udsendte danske diplomater er blevet tillagt valgret. Det skete som bekendt ved en ændring af valgloven den 10. juni 1970, som den ærede spørger var inde på.

Hidtil havde man såvel i administrativ praksis som i den juridiske litteratur fortolket grundlovens § 29, der indeholder valgrettens materielle betingelser, således, at betingelsen om fast bopæl i riget udelukkede endog de i udenrigstjenesten ansatte, der var beordret til at forrette tjeneste i udlandet, fra at have valgret.

Under udvalgsbehandlingen af forslag til lov om ændring af lov om valg til folketing i folketingsåret 1969-70 tog udvalget imidlertid under overvejelse, om det ville være foreneligt med grundloven at give udenrigstjenestens udsendte medarbejdere mulighed for at afgive stemme under ophold i udlandet. På udvalgets foranledning blev de juridiske fakulteter ved Københavns og Århus universiteter anmodet om en udtalelse om det principielle fortolkningsspørgsmål, hvorvidt grundlovens § 29, stk. 1, måtte være til hinder for, at der ved lov gives udenrigsministerielle udsendte medarbejdere adgang til at afgive stemme ved valg til folketinget.

Fra det retsvidenskabelige institut ved Københavns universitet modtog indenrigsministeriet herefter en udtalelse fra professorerne Bent Christensen og Allan Philip, i henhold til hvilken det efter deres skøn ikke ville være i strid med grundlovens § 29 at indføre en lovregel, hvorved der tillagdes udenrigstjenestens udsendte medarbejdere og deres familier valgret, idet de dog understregede, at udtalelsen alene tog sigte på udenrigstjenestens udsendte medarbejdere og deres familier, som har pligt til efter udenrigsministeriets bestemmelse at lade sig forflytte fra Danmark til udlandet og tilbage igen.

Det juridiske fakultet ved Århus universitet meddelte, at det ikke fandt en sag som

den foreliggende egnet til besvarelse ved et responsum fra fakultetet.

På grundlag af den af de nævnte professorer afgivne udtalelse fandt den tidligere indenrigsminister det forsvarligt at søge udenrigstjenestens udsendte medarbejdere tillagt valgret, og udvalget fik til overvejelse et derom udarbejdet ændringsforslag, i hvilket det bestemtes, at personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og de med disse personer samlevende ægtefæller måtte anses for at have fast bopæl her i riget. I bemærkning til ændringsforslaget anførtes, at ud over personer, der er udsendt til tjeneste ved en dansk diplomatisk eller konsular repræsentation i udlandet, omfatter forslaget også personer, der af en statslig myndighed er beordret til tjeneste i udlandet ved en international organisation el. lign. Ændringsforslaget blev vedtaget uden afstemning og stadfæstet senere.

Også den tidligere indenrigsminister er blevet spurgt, om han ville søge tilvejebragt regler, hvorefter danske statsborgere, som arbejder for den danske stats regning i udviklingslandene, kan afgive stemme ved folketingsvalg. Spørgsmålet blev stillet af hr. Valbak sidste sommer, og det fremgår af den daværende indenrigsministers besvarelse af spørgsmålet, at det udelukkende var på grund af de nævnte professorers responsum, at han havde fundet det forsvarligt at lade det pågældende ændringsforslag udarbejde, og at han ikke mente at kunne udvide personkredsen.

Jeg vil gerne fremhæve, at jeg meget gerne ser, at flest muligt danske statsborgere og ikke mindst u-landsfrivillige, som jeg ser meget positivt på i deres arbejde i u-landet også for Danmark, får lejlighed til at deltage i folketingsvalg, men jeg må være enig i, at når det udtrykkelig i det omtalte responsum er understregede, at den afgivne udtalelse alene tager sigte på udenrigstjenestens udsendte medarbejdere, der har pligt til efter udenrigsministeriets bestemmelser at lade sig forflytte fra Danmark til udlan-